

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

A hívó szóra jön a nép.

Nem mindig volt ez így! Sokszor megtörtént, hogy pusztába hangzott el a hívó szó, semmi felelet nem jött rá, annál kevésbé jelent meg az ember!

Ma, hála Istennek, másképpen van. Dr. Varga Béla unitárius püspök felvette programjába vidéken — a nép körében — presbiteri konferenciák tartását. Az első ilyen konferenciát a székelykereszturi egyházkör egyházközségei számára tüzték ki Székelykereszturra 1940 évi március hó 28—29. napjára. Midőn a meghívások szétmentek, általa-

tételek hangzottak el előtte. Nem akarjuk az összejevetel részletes tárgysorozatát ismertetni, arról hátrább adunk tudósítást, de mégis szükségesnek tartom megemlíteni, hogy midőn Dr. Varga Béla püspök megnyitójában felhívta a figyelmet, hogy a mai idők presbiterinek nemcsak a kis egyházközségek anyagi és szellemi dolgaival kell foglalkozniuk, hanem bele kell kapcsolódnok az egyetemes egyház általános érdekeinek és haladásának munkálásába, ez a felhívás annyira felkeltette az érdeklődést, hogy mind-

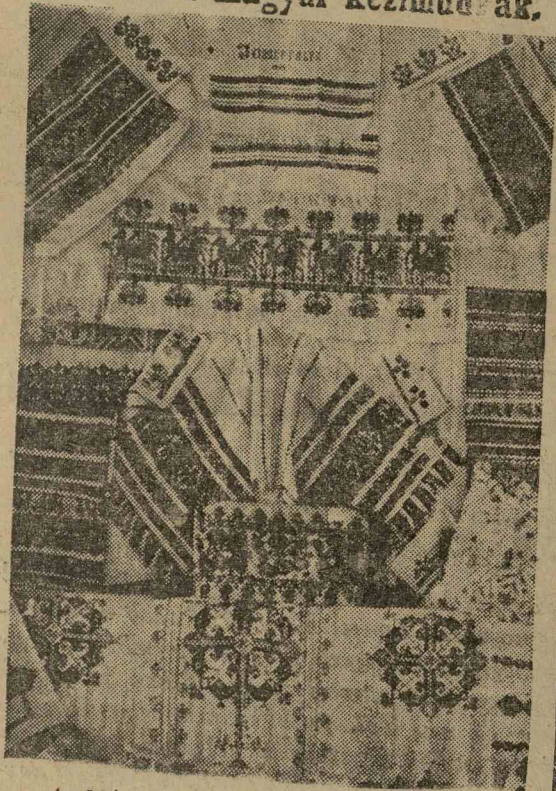
nos szorongó aggodalom volt a vezetőség körében, vajjon presbiter leveinkben lesz-e érdeklődés az ügy iránt s vajjon meghozzák-e az áldozatot, hogy 10—40 kilométer távolságból eljőjenek? Miért volt ez az aggodalom? Nemcsak azért, mert első ilyen irányú próbálkozás volt, hogy 28 egyházközség presbiterit összegyűjtsük, hanem azért is, mert egyházi irányu oktatásról, irányításról volt szó, melyet nem mindig és nem mindenütt fogadnak szívesen!

Most örömmel és jóleső érzéssel írjuk le, hogy az aggodalom teljesen felesleges volt, mert népünk meghallotta a hívó szót s nemcsak megtehető szép számban jött el (350), hanem olyan érdeklődéssel, fegyelmezettséggel viselkedett, melyért minden elismerést megérdemel. Pedig szokatlan

végig nemcsak csodálatos kitartással kísérték az előadások menetét, hanem hozzászólásaikkal bizonyítékát adták a székely józan értelemnek. Két nap alatt öt előadást hallgattak meg és az összejevetelt bezáró istentiszteleten is csodálatos volt az élénk figyelem és kitartás.

Ez az összejevetel meggyőzött arról, hogy népünk hálásan veszi a lelki-szellemi téren való vezetést és irányítást. Ha a hallottakat azzal a lelkesedéssel viszik szét és teljesítik el a falvakban, népünk körében, mint ahogy azt hallgatták és felfogták, akkor ezzel a konferenciával nemcsak egyházunknak és fajnknak használtunk, hanem egy lépést tettünk a Jézus által hirdetett istenországának megvalósulása felé.

Brcovina-i magyar kézimunkák.

A Mária kongregáció Kolozsváron népművészeti kiállítást rendezett. Képünkön a kiállítás egyik gyönyörű részletét mutatjuk be. A képen a józseffalvi magyar nők évszázados kézimunkái láthatók, amelyek méltán keltettek nagy feltűnést. A kézimunkáknak rendkívül sajátos díszítő elemeik és színezésük van. A közönség sokat gyönyörködött a józseffalviak kiállításában.

Majláth püspök temetése Budapesten.

Az elhunyt Majláth püspököt Budapesten nagy gyászpompával temették el. Erdélyből Márton Áron püspökkel az élén, nagy küldöttség vett részt az elhunyt főpásztor temetésén.

Tengeri akna – semleges parton.

Amint „Külföld” rovatunkban közöltük a tengeri háború, főképpen gazdasági irányban, mind nagyobb méreteket ölt. A hadban álló felek kölcsönösen meg akarják akadályozni, hogy a nyers anyagokkal való ellátás zavartalanul folyjon le. Ebben a tekintetben mind a németek, mind a nyugati szövetségesek tengeralattjáró hajókkal, repülőgépekkel és aknákkal igyekeznek egymásnak kárt okozni. Képünkön egy felrobbant tengeri akna darabját mutatja be. Az aknát a tenger hullámai a holland partokra sodorták és az akna ott robbant fel. A tengeri háború tehát a semlegesekre nézve is nagy veszedelmeket rejtget.

Új helyzet előtt.

A francia és angol kormány átalakításából már a Rador jelentések alapján is teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a szövetséges nagyhatalmak fokozottabb és gyorsabb iramu háborus tevékenységet fognak kifejteni Németország ellen. A békekisérletek meghiusultaknak tekinthetők. Az angol-francia legfelsőbb haditanács, amint azt a Rador távirati iroda jelentette, kimondotta a szoros katonai és gazdasági együttműködést. Ez az együttműködés napról-napra erősebb. A „Daily Mail” egyik jelentését közli a román távirati iroda, amelynek értelmében „a francia és angol szakértők rendkívül nagyjelentőségű terven dolgoznak. Nagybritánia és Franciaország állandó államszövetséget akarnak létesíteni, ami annyira fokozná a két állam erejét, hogy minden támadó szándéknak kedvét szegné. Egy olyan benső együttműködést akarnak létesíteni a szövetségesek között, hogy a két állam egyetlen katonai és gazdasági hatalommá váljék nemcsak a háboru idejére, hanem azutánra is. Szó van közös angol-francia parlament létesítéséről is. „A Franciaország és Anglia közötti állandó szövetség azután, — amint a Rador jelenti, — egy olyan szövetségi rendszer kiindulópontjául szolgálna, melyben egyesülhetnének más baráti, a nemzetközi kapcsolatban békét és rendet óhajtó államok is. „Mindezekből megállapítható, hogy Anglia és Franciaország katonai és gazdasági szövetsége megerősödött s ma már szinte elképzelhetetlen, hogy a két ország egymás tudta és beleegyezése nélkül békét köthessen.

Ugyancsak a Rador távirati iroda jelentéseiből tudjuk azt is, hogy Anglia a tengeri zárlatot megszigorította és meg akarja akadályozni, hogy a svéd vasércet és más nyersanyagokat Németországba lehessen szállítani... A szigorú tengeri zárlatot azonban még nem léptették életbe, mert előbb az északi semleges államokkal diplomáciai úton akarják a kérdés megoldását előkészíteni. Chamberlain újból beszédet mondott a konzervatív egyesület központi bizottsága előtt, s amint a Rador távirati iroda jelenti, kijelentette, hogy „ma Anglia közvéleménye példátlanul egységes. Ha a háboru megkezdésekor bizonyos volt Anglia a győzelemben, most, hét hónap után ez a győzelem tiszszerte erősebb.

Hét hónappal ezelőtt Németország hadifelkészültsége sokkal fölülmultra a szövetségesekét, mint ma és Hitler azt hitte, hogy ebből hasznot huz. Az alkalom azonban elmúlt és Angliában óriási munka

folyik a támadó és védőfegyverek tökéletesítésére és gyarapítására, s így a legnagyobb bizalommal tekinthet a jövőbe. Nem becsüli le, — mondotta végül Chamberlain, — az ellenfél erejét és azt az elhatározottságát, hogy azt kimélet nélkül fel fogja használni, ha azt hiszi, hogy ezt megtorlás nélkül teheti“. Amint a Rador távirati iroda is jelentette, Chamberlain még kijelentette, hogy „a semleges államok közvéleménye mindinkább Nagybritánia felé hajlik, mivel a szövetségesek nem pusztítják a semlegesek javait és állampolgárait, ellentétben a német módszerekkel“.

Rendkívül érdekes Ironhide tábornok, az angol vezérkari főnöknek a nyilatkozata, amelyet hozzánk a Rador közvetített. Ironhide kijelentette: „A szövetségeseknek köszönetet kell mondaniok, hogy hét hónapig idejük volt a hadsereg megerősítésére. Aggodalommal gondolok arra, mi történt volna, ha Németország az elején támad, amikor alig volt hadseregünk. Csak az utóbbi két hétben állithatom, hogy a veszélyes válaszuton tuljutottunk, most azonban minden eshetőségre fel vagyunk készülve. Nem kell elfelejteni, hogy a legtöbb fiatalunk nem rendelkezett katonai előkészítéssel, s a legalább hat hónapot igénylő szükséges ismereteket jóval rövidebb idő alatt kellett biztosítanunk. A velünk szemben álló nagy német hadsereg kitűnő hadieszköz, de nincs olyan vezetője, aki részt vett volna a világháboruban. Ezzel szemben nekünk és a franciáknak sok olyan vezetőnk van, akik világháborus tapasztalatokkal rendelkeznek. „Mindezekből megállapítható, hogy Anglia és Franciaország békéről hallani sem akar, fokozott harc tevékenységgel néz az események elé. Hogy Németországnak mi a magatartása, ma még nem lehet tudni. A Rador jelentésből csak annyit tudunk, hogy az első német támadás megtörtént a Maginot vonal egyik erődje ellen. Ugyanis a Reuter egyik jelentését közvetíti a Rador távirati ügynökség, amely szerint illetékes francia körök közlése szerint a csütörtöki nap folyamán a Maginot vonal ellen intézett német támadás nem sikerült és azt a védők aránylag könnyen visszautasították. A támadást a legerősebb tüzérségi tüz előzte meg. A francia veszteség ennek a rendkívül erős pergőtűznek tulajdonítható. Ezzel szemben a német nagyvezérkar, amint a Rador jelentésből is kitűnik, győzelemről számol be.

Külföld

Anglia nem akarja megzavarni a Balkán békéjét. Chamberlain angol miniszternek az angol alsóház egyik ülésén a következő kijelentést tette:

— Az ellenséges propaganda azt híreszteli, hogy a nyugati szövetséges hatalmak meg akarják zavarni a Balkán békéjét. Törökországgal kötött szerződésünk éppen ennek az ellenkezőjét igazolja, mert hozzájárul a kelet-európai béke biztosításához.

— Az időszerű kérdéseket meg fogjuk tárgyalni és a legfelsőbb haditanács úgy döntött, hogy Londonba rendeli ankarai, athéni, bucsures-tii, szófiai és budapesti követeit. Továbbá a római angol nagykövetet is. Reméljük, — fejezte be nyilatkozatát az angol miniszterelnök, — hogy a legfelsőbb haditanács működése, kedvező eredményt fog jelenteni a szövetségeseknek és annak összejövételén nemcsak a háború ügyét mozdítjuk elé, hanem a tanácskozások a béke újjá rendezésére is jótékony befolyással lesznek.

Megkezdődött az amerikai tengeresztet nagygyakorlata. Az Északamerikai Egyesült Államok haditengerészete megkezdte a Csendes Óceán középső részén a május 15-ig tartó, nagy hadgyakorlatot. A hadgyakorlaton 103 hadihajó, 500 repülőgép és 43 ezer ember vesz részt. A gyakorlatokon jelen lesz az Északamerikai Egyesült Államok haditengerészetének minisztere is.

Lemondott Jaross, magyar tárca-nélküli miniszter. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója elfogadta Jaross, magyar tárca nélküli miniszter lemondását. A magyar kormányzó kiváló érdemeinek elismerésül Jaross-t a titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki.

Megélénkült a nyugati front. A legutóbb kiadott harctéri jelentések szerint a nyugati fronton a tüzérségi tevékenység nagyon élénk. Mind a német, mind a nyugati szövetségesek csapatai részéről egyes pontokon hosszú ideig tartó tüzérségi párbajok voltak. A repülőgépek tovább foly-

tatják felderítő tevékenységüket. A német repülőik ismét támadást intéztek egy angol hadikikötő ellen. A német jelentés szerint a német repülőik sikereket értek el. Az angol jelentés szerint egy angol hajó sem sérült meg.

Franco tábornok győzelmének évfordulója. Spanyolországban április elsején ünnepelték meg Franco tábornok győzelmének egyéves évfordulóját. Az évforduló alkalmából sokan üdvözölték Franco tábornokot. Hitler vezér és kancellár különösen megleghangú üdvözlő táviratot intézett Franco tábornokhoz.

Tanácskozás a német kancellári palotában. A német kancellári palotában tanácskozás volt, amelyen résztvettek a német szárazföld, tengeri és légi haderő vezetői is. A tanácskozást a nyugati hatalmak tengeri zárlatával kapcsolatos intézkedések tették szükségessé. Egyébként a német újságok megállapítják, hogy Németország minden ellenséges kezdeményezésre azonnal válaszolni fog.

Mégis elmaradnak az olimpiai versenyek! Lapunk egyik előző számában közöltük, hogy a finn kormány határozata alapján az olimpiai versenyeket meg fogják tartani. A versenyek következtében előálló idegenforgalomtól a finnek ugyanis nagy anyagi fellendülést vártak. Közben azonban úgy alakult a dolog, hogy az európai háború mind hevesebbé válik és a harcoló felek kijelentették, hogy nem vesznek részt a versenyeken. Így a finn olimpiai bizottság és a finn kormány megváltoztatta elhatározását és kimondotta, hogy az olimpiai versenyeket nem tartják meg.

A török posta nem továbbit élelmiszer küldeményeket Németországba. A német távirati iroda jelentése szerint a török postahivatalok nem fogadnak el Németországba irányuló élelmiszer küldeményeket.

India az érdeklődés középpontjában. Külföldi hírek szerint a szovjet nagy katonai csapatokat indít az iráni határra, hogy készenlétben legyen egy esetleges India ellen intézendő támadásra. Ugyancsak sokat beszélnek a közelkeleti petróleumtermelő vidékek kérdéséről is, mert

a mai háború viseléséhez elsősorban sok olajra van szükség, mivel a mai háború a gépesítés jegyében folyik. Ennek bizonyítására csupán azt közzétették, hogy például egy német bombavető repülőgép az Angliáig és támaszpontjához való visszatéréséig terjedő útvonalon 2500 liter, tehát negyed vagon benzint fogyaszt el. Értékelhető tehát, hogy a petróleumtermelő vidékekkel kapcsolatban a legkülönbözőbb találgatások indultak meg.

Finnország vesztesége. Hivatalosan közölték azokat a területi veszteségeket, amelyek a békekötés következtében Finnországot érték. A jelentés szerint Finnország 2500 hektárnyi művelhető területet vesztett el. A veszteség pótolható, mert még sok olyan terület van Finnországban, amelyet művelhetővé lehet tenni. Finnország vesztesége ipari téren igen érzékeny. 400 ipari üzem került orosz kézre. 20 ezer ipari munkás dolgozott ezekben az üzemekben. Tekintettel arra, hogy Finnország elegendő nyersanyaggal rendelkezik, az elvesztett üzemeket pótolhatja. Az oroszok kezére került erdőségek és vasérc bányák is pótolhatók.

Hazaérkezett a magyar miniszterelnök. Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök olaszországi útjából hazaérkezett Budapestre. A miniszterelnök útjával kapcsolatban Magyarországon megállapítják, hogy utazása hozzájárult az olasz-magyar barátság kimélyítéséhez. Megállapítják azt is, hogy a két kormány célja, hogy Délkelet-Európában megmentsék a békét.

Nagy visszhangot keltett Molotov beszéde. Molotov szovjet külügyi népbiztos nagy beszédet tartott. Beszédében foglalkozott a világhelyzettel és azzal kapcsolatban nagyfontosságú kijelentéseket tett. Molotov beszédével részletesen foglalkoznak a belföldi és külföldi újságok. Megállapítják, hogy a beszédet általában békés szellem hatotta át. Így például Molotov kijelentette, hogy Oroszország semleges marad a mostani háború viszályban és senki ellen sem intéz támadást. Egyes külföldi újságok kiemelik, hogy igen értékesek Molotovnak arra vonatkozó fejtéte-

sei, hogy a szovjet India ellen nem intéz támadást. A Bukarestben megjelenő Curentul című ujság részletesen foglalkozik Molotov beszédének Romániát érdeklő részével. Megállapítja, hogy Molotov Romániával szemben nem fog erőszakos eszközöket alkalmazni. Molotov kijelentette ugyan, hogy Szovjetország és Románia között megnevezési szerződés nincsen, de így folytatta:

— Ezt egy megnevezési vitás kérdés létezése magyarázza. A Bessarábiai kérdést, amely területnek Romániához való csatolását a szovjet unió sohasem ismerte el, de sohasem vette fel Bessarábia katonai uton való visszacsatolásának kérdését. Így tehát semmi indok sincs a szovjet—román kapcsolatok súlyosbodására. Molotov beszédének Romániára vonatkozó részét azzal fejezte be, hogy Szovjetországban Romániában nincs teljhatalmu képviselője, ez azonban a szovjet megbízottnak 1938-ban történt rejtélyes eltűnése után érthető.

Uj kínai kormány alakult. Nanking székhellyel új kínai, nemzeti kormány alakult. Az új kormány célja, hogy véget vessen a japán—kínai viszálynak. Az új kormányt azonban több nagyhatalom nem ismerte el.

A svéd önkéntesek egyrésze Finnországban maradt. Finnországban 9 ezer svéd önkéntes harcolt. A svéd önkéntesek közül 3 ezren kérték a finn hadseregbe való felvételüket.

Magyarország viszonya Jugoszláviával. A külföldi ujságok egyöntetűen megállapítják, hogy a magyar miniszterelnök római látogatásának következtében a Magyarország és Jugoszlávia közötti jóviszony nagyon megerősödött.

A finnek új várost építenek Viipurin helyett. Viipurin város helyett, amely a finn—országi békeszerződés értelmében az oroszoknak jutott, a finnek új várost építenek Hariu félszigeten. „Viipurin város-napot“ fogynak rendezni és ezen a napon kezdik meg az új város javára való gyűjtéseket. A finnek egyébként számbavették, hogy a háború milyen károkat okozott a finn városokban és helységeiben. Megállapították, hogy a lövedékek 4500 házat romboltak

Járni így is lehet benne

persze fűzővel szebb és kényelmesebb.

A cipónél fontos a fűző, a kávénál pedig fontos a Franck kávépótlék.

szet. A finn kormány jegyzéket intézett a Népszövetséghez és a jegyzékben rámutat, hogy Finnországnak a háború befejezése után nagy szüksége van a segítségre, mert 550 ezer embert kellett eredeti lakóhelyéről elköltöztetnie. Ezek közül 55 százalék gyermek és 30 százalék nő. Finnország területén 50 ezerre rug azoknak a száma, akik házuk elpusztulása következtében hajlék nélkül maradtak. A felsorolt adatok szomorú képet festenek arról az óriási csapásról, amely a finn testvéremzetet érte.

Uj szovjet köztársaság. A szovjet legfelső tanácsa kimondotta, hogy a régi karéliai köztársaságból, továbbá az újonnan szerzett finn területekből finn-szovjet köztársaságot alakítanak. A finn-szovjet köztársaság a 12-ik szovjet köztársaság. A népbiztosok tanácsa kimondotta, hogy az új köztársaságban rövidesen megtartják a képviselői választásokat.

A magyar hajók a Dunán csak belföldi forgalmat bonyolítanak le. A magyar hajózási társaságok kimondták, hogy ebben az évben hajóik csak a magyar határokon belül közlekednek. A hajózási társaságok azzal indokolják elhatározásukat, hogy a nemzetközi forgalom lebonyolítása jelenleg rendkívül nagy nehézségbe ütközik.

Folyik a finn-orosz határ végleges kijelölése. A finn—országi békeszerződés pontjait végrehajtó bizottság tárgyalásait gyors ütemben folytatja. Mindkét fél megbízottai egyetértenek abban, hogy az új határokat minél pontosabban és minél előbb ki kell jelölni.

Anglia budapesti követe Londonba utazott. Az angol kormány budapesti követét jelentéstételre Londonba rendelte. A követ gazdasági és politikai természetű kérdésekről kell hogy beszámolót adjon az angol külügyminisztériumnak. Hír szerint rövidesen sor kerül az összes délkelet-európai államokban lévő angol követek Londonba való rendelésére.

Kijelölték a lengyel fő kormányzó területét. Dr. Franck, a lengyel tartományok birodalmi fő kormányzója meglátogatta Radom tartományi fővárost. A tartomány közigazgatási tisztviselői előtt beszédet tartott. Beszédében hangsúlyozta, hogy a Német Birodalom azon a területen, amelyet Hitler a lengyel nép otthonául jelölt ki, nem akarja elnémetesíteni a lengyeleket, sőt a régi lengyel törvények is érvényben maradnak. A lengyel fő kormányzó területére 110 ezer négyzetkilométer és lakóinak száma 11—15 millió.

Párizsba rendelték az összes francia követeket. A zajló külpolitikai események következtében a francia kormány elhatározta, hogy erős diplomáciai tevékenységbe kezd. Ennek első lépéseként kell tekinteni, hogy az összes európai államokban szolgálatot teljesítő francia követeket megbeszélésre Párizsba rendelték.

Az olasz tengerésznél 10 korosztályt fegyverbe szólítottak. Az olasz hadvezetőség 10 korosztály tengerészt behívott. A behívást a kiképzési időszak kiegészítésének szükségességével indokolják. Az összes olasz motoros hajók parancsot kaptak, hogy azonnal térjenek vissza kikötőikbe.

HIREK

Királyi kitüntetések. Ófaisége II. Károly király Mihály nagyvajda Ófaiségét és Pál görög herceget az országöri érdemrenddel tüntette ki.

Az új hadnagyok felavatása. II. Károly király Ófaisége felemelő ünnepség keretében avatta fel az új hadnagyokat. Ófaisége a hadnagyok felavatása alkalmával beszédet tartott. Beszédében hangsúlyozta, hogy súlyos idöket élünk, azonban meg van gyöződve arról, hogy a fiatal tisztek hűségesen fogják teljesíteni kötelességüket és tisztelni fogják az ösöket. A felavató ünnepség után a katonai iskola gyönyörűen feldíszített nagytermében közebéd volt, amelyen résztvett Ófaisége Mihály nagyvajda is. A közebédén egy fiatal hadnagy felköszöntötte Ófaiségét. A beszédre az Uralkodó válaszolt.

A pátriárka pásztorlevele. Nicodim pátriárka az ország összes lelkészeihez pásztorlevelet intézett. Felhívta a lelkészeket arra, világosítsák fel a népet, hogy akik a földet művelik, éppen olyan jelentős cselekedetet visznek véghez, mint azok, akik fegyverrel kezükben állanak az ország határainál.

Hetenként háromszor tartanak ülést a törvényhozó testületek. A kormány elhatározása szerint a parlament hetenként három napon át fog működni. A hét többi napjain nem lesznek parlamenti ülések, hogy a miniszterek elvégezhessék napi munkájukat.

Román államférfi londoni látogatása. Jordan, román pénzügyi államtitkár a román kereskedelmi küldöttség vezetője Londonba érkezett. A küldöttség Londonban fontos tárgyalásokat fog folytatni.

Huszonötévnél fiatalab férfiak nem fizetnek agglegényadót! A törvény eredeti tervezete szerint a nőtlen vagy gyermektelen, elvált és özvegy férfiak nagykorúságuk elérése, tehát 21 éves koruk után agglegényadó fizetésére lettek volna kötelezve. A törvény végleges szövege a korhátárt 25 évre emelte fel. A törvény egyébként több enyhítést tartalmaz. Így például az olyanokat, akiknek évente 30 ezer lejnél kisebb jövedel-

mük van, mentesítik az agglegényadó fizetése alól.

Románia felépít egy török falut. A parlament törvényt szavazott meg, hogy Románia felépít egy földrengés által sújtott, török falut. Az ügy tárgyalása alkalmával Gafencu külügyminiszter a parlamentben a következő beszédet tartotta.

— Képviselő urak! Teljes szívemből és a kormány nevében is csatlakozom a törvényjavaslathoz annál is inkább, mivel azt a miniszterelnács magáévá tette. Miután ennek a javaslatnak az az értelme, hogy szeretetünket és együttérzésünket fejezze ki a súlyosan megviselt Törökország, a mi hű és bátor barátunk iránt. A kormány minden intézkedést megtett abban az irányban, hogy felépítse török földön ezt a falut, hűséges barátságunk jelképekül.

A magyar kormányzó repülőgépen utazta be az árvizsújtotta vidéket.

Horthy Miklós Magyarország kormányzója, Magyarország árvizkormánybiztosának kíséretében repülőgépen utazta be az árvizsújtotta vidéket. A magyar kormányzó repülőgépén elszállott a Zagyva, Felsőtizza, Hernád, a Latorca, a Laborca, az Ondava, az Ung és a Szamos árterületei felett. Különben a magyarországi árvizveszedelem megszűnt. A Duna és a Tisza vízszintje alábbszállott és a kisebb folyók és patakok is visszatértek medrükbe. Hivatalosan megállapították, hogy az árvizek többszáz ezer holdon tönkretették a veléseket. A kárpátaljai hegyeken meg mindig nagy hó van, ez azonban most már lassabban olvad, mert éjjeli fagyok vannak.

Megdrágult az utlevél. Április elseji hatállyal az utlevél-bélyegek árát felemelték. Az egyéves utlevél ezután minden bélyeggel és illetékekkel együtt 1700 lejbe kerül. A fél éves utlevél díja 1400 lej, a három hónaposé 1100 lej.

Halálos baleset a borbélyműhelyben. Bodenburg, németországi városban történt az alábbi különös szerencsétlenség. Egy borbély munkaközben szivszélhűdés folytán meghalt. Miközben összesett, a kezében lévő borotvával átvágta vendége nyakán az ütőeret. A vendég néhány pillanat alatt elvérzett.

A miniszterelnök váratlan szemle-utja. Talarescu miniszterelnök Slavescu hadfelszerelési miniszter társaságában váratlan látogatást tett a mőcevidéken. A miniszterelnök Gyéresen szállott ki a vonatból és innen gépkocsivaj indult Topánfalva felé. A miniszterelnök Topánfalváról Abrudbányára ment és közben mindeütt ellenőrzést és megbeszélést tartott a helyi hatóságok vezetőivel.

Lázasan folynak az előkészületek a bucurestii magyar népművészeti és háziipari kiállításra. Mint az olvasóközönség a lapokból már értesült, a Magyar Népközötség bucurestii tagozatának női alosztálya május 9—13. napjain nagyszabású népművészeti kiállítást rendez. Az előkészületi munkálatok napról-napra gyorsabb ütemben haladnak előre és az érdeklődés országszerte mindinkább fokozódik. Erdély minden részéből egymásután jönnek a részvételi ajánlatok és megkeresések, miáltala kiállítás változatos és értékes anyagának összehordása máris biztosítva van. A rendezőbizottság azonban azt akarja, hogy a romániai magyar népművészet és háziipar egyetlen jelentős terméke se maradjon ki. Ezért megegyeszer felhívja mindazokat, akik kiállítani óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat a kiállítandó tárgyak pontos körülírásával legkésőbbén április 15-ig közöljék Csiha Lajos, Bucuresti, III. Str. Armeneasca 17. címre. A rendezőség köszönettel fogad olyan tárgyakat is, amelyek nem eladók, hanem csak a kiállítás szépségét emelik.

Három gyermek tűzhalála. Vajdos Demeter, gyergyóbékási gazdálkodó és felesége három gyermeküket, akik közül a legidősebb ötéves volt, magukra hagyták. A gyermekek a tüzzel játszani kezdettek és felgyújtották a szobát. A hazaérkező szülők mindhárom gyermeküket holtan találták. A hatóságok a gondatlan szülőket felelősségre fogják vonni.

Nagy áradások vannak Amerikában. Az Északamerikai Egyesült Államok New-York, Penszylvánia és Kalifornia államaiban a hóolvadások pusztítanak. Az áradások által okozott kár többmillió dollárra rug. 12 ezer ember maradt hajléktalanul.

Unitárius presbitéri megbeszélések.

Dr. Varga Béla püspöki programjában első helyre volt kitűzve az egyházközségek presbitereinek közelebbszása és bevonása az egyetemes egyházi munkába. Ezt a célt igen üdvösen munkálta és valósította meg az a szépen sikerült első kísérlet, mely 1940 március 28–29. napjaira Székelykereszturra összehívott presbitéri konferencia megtartásában valóra vált. 28 egyházközségből 350 presbiter vett részt. Dr. Varga Béla püspök megnyitó beszédében örömmel és mély köszönettel üdvözölte az egyházkör egyházközségeiből meglepő szép számban megjelent presbitereket. Ez a megjelenés az egyházi ügyek iránti érdeklődésnek bizonyosága. Vázoita nagy vonásokban a konferencia célját s kitalásra buzdította a híveket.

Ezután dr. Fazakas Miklós, körü felügyelő gondnok üdvözölte a főtisztelendő püspök urat, a kíséretében megjelent teológiai tanárokat és lelkészeket és az egybegyűlt értekezlet összes tagjait. Ezután az egyes előadók tartották meg előadásukat a következő sorrendben:

Dr. Kiss Elek egyh. főjegyző vázolta azokat a főbb kérdéseket, amelyekkel a mai változott helyzetben a kebli tanácsosoknak foglalkozniuk kell.

Vári Albert theol. tanár a kebli tanácsosi, illetve presbitéri tisztség eredetét és feladatát mutatta ki az első keresztény századoktól a történelem folyamán végig és főleg a protestantizmusban.

Pataki András várfalvi lelkész felsorolta azokat az egyházközségi pénzügyi és anyagi helyzeteket, amelyekkel a kebli tanácsosoknak foglalkozniuk kell s rámutatott arra, hogy miképpen kell a lehetőség szerint új jövedelmi forrásokat keresni.

Dr. Fikker János theol. dékán azokra a teendőkre mutatott rá, amelyekben a kebli tanácsosnak az egyházközség vallás-erkölcsi életének fejlesztése érdekében munkálkodnia kell.

Simén Dániel theol. tanár a kebli tanácsos egyháztársadalmi munkáját fejtegette az egyháztársadalmi, szövetkezeti, népegészségügyi stb. téren.

Minden előadáshoz általános érdeklődéssel szóltak hozzá a presbiterek és kértek felvilágosító és tájékoztató válaszokat az egyes kérdésekre.

Az értekezletet ünnepi istentisztelet zárta be, melyen imádkozott Péter Ödön tordátfalvi lelkész és egyházi beszédet tartott Ürmösi József püspöki titkár.

Március 28-án (csütörtökön) este műsoros estély volt, amelyen megnyitót mondott dr. Elekes Domokos egyházi főgondnok. Gyallay-Pap Domokos főszerkesztő egy igen kedves és kedélyes felolvasást tartott ezen a címen. „Mit hagyjunk örökségül utódainknak.“ A felolvasásból melegen sugárzott ki a közkedvelt írónak és népszerű főszerkesztőnek vallásos lelkülete és népének szeretete. A kadácsi és szentábrahádi székely dalárdák több énekszámmal működtek közre szép sikerrel. Lőrinczy László kadácsi lelkész és a szentábrahádi énekevezér vezetése alatt. Szavalt Vass Irén firtosmartonosi székely leány és Fodor István székely legény. Magyar dalokat énekelt nagy köztetséssel és sikerrel Fazakas Jenő ravai lelkész, Péterffy Gyula zenetanár zongorakiséréte mellett. A filharmóniai társaság Sándor Mihály karnagy vezetése alatt több értékes zeneművet adott elő nagy sikerrel. Tartalmas és hangulatos bezárót mondott Osváth Árpád volt felügyelő gondnok.

Március 29-én d. u. időszzerű gazdasági kérdésekről Boros György gazdasági iskolai igazgató tartott előadást, amelyen a gazdák igen hasznos felvilágosításokat kaptak a szükséges tudnivalókról. Ezután a püspök ur bezárta az értekezletet, köszönetet mondott a megjelent presbitereknek, továbbá az egyházkör vezetőségének s köztük első helyen Utó Lajos egyházköri esperesnek és segítő társainak, akik olyan fáradhatatlan buzgalommal rendezték meg ezt a szépen sikerült értekezletet. Ú. J.

Alboteanu eltiltotta vagyonát. A volt propagandaügyi államtitkárságon elkövetett szabálytalanságok miatt vád alá helyezett Alboteanuvál szemben vagyonellenőrzést rendeltek el. Kiderült ugyanis, hogy a volt főtisztviselőnek a bevallott vagyonán kívül is van ingatlan vagyona.

RÖVID HIREK

Adomány a tűzkárosultak részére. A józseffalvi tűzkárosultak részére Hari községből Bornemisza József 60, Bretter Janos 60 és Szász Józsefné 20. összesen 140 lejt adományoztak. Ezen összegből 10 lejt portóköltés címén levonásba hoztak. Ezenkívül Ince Sándor Csikszentsimon 50 lei adományt küldött.

A pesti színházak tavaszi eseményeiről közöl rendkívül érdekes, képekkel illusztrált beszámolót a Délibáb legújabb száma.

Kiterjesztik az adóamnesztiát. A pénzügyminiszter bizottságot létesített, amelynek feladata az, hogy az adóügyi amnesztia kiterjesztését tanulmányozza. Az adóügyi amnesztiát az összes adónemekre ki akarják terjeszteni.

Árvizek a Banatban. Temes-Toronál megyében az árvizek nagy kárt okoztak. Összesen a két megye területén százezer hold művelhető terület került víz alá.

Nagy bányarobbanás volt Spanyolországban. Oviedo közelében bányalégrobbanás volt. 6 bányász meghalt.

Vesztett kutya Targu-Muresen. Egy vesztett farkaskutya Marosvásárhelyen 24 embert mart meg. A megmaradtakat Pasteur-kezelés alá vették.

Vasuti szerencsétlenség a Sovatai vasúti vonalon. A Szovata felől jövő személyvonat elütötte egy átjárónál Muresan Demeter kétlovas fogatát. A szekeren ülő Muresan és Binder megmenekültek, a lovak azonban a szekérral együtt pozdórájává zúzódtak.

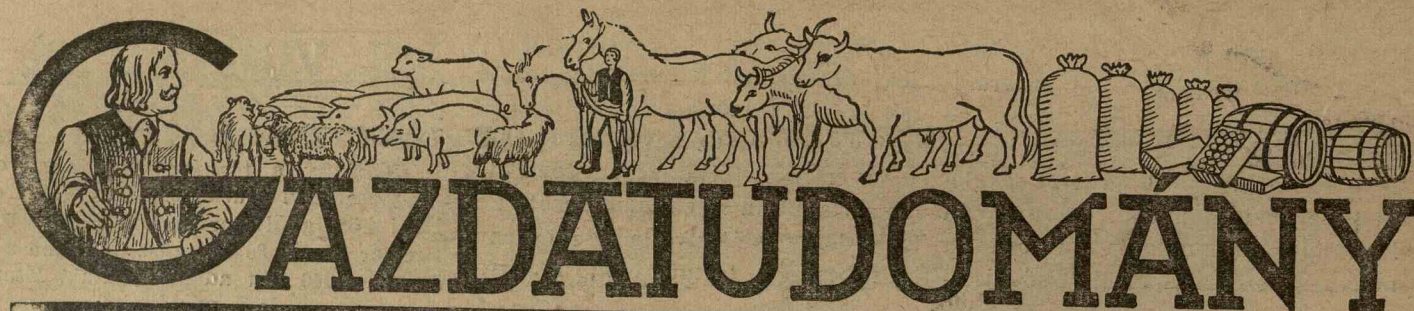
Ölt a széngáz! A marosmegyei Markó községben Márton Dezső gazdalkodó és Tökés Eszter széngázmérgezés következtében meghaltak. Lefekvés előtt ugyanis a kályhát jól megrakták fával és a kályha ajtót nyitva hagyták, hogy a szoba jobban bemelegedjék.

Forróvízbe zuhant egy kisgyermek. Matei Ioan nagyvárad vasutas hároméves kisleánya forró vízzel telt üstbe esett. A kisleányka meghalt.

Borzalmas szerencsétlenség történt egy kínai szénbányában. Egy kínai szénbányában bányalégrobbanás történt. A szerencsétlenségnek több száz halálos áldozata és sebesültje van.

Viharok az Okirályságban. Az Okirályság több vidékén nagy viharok pusztítottak. A vihar különösen Calarasi vidékén okozott nagy károkat.

Külvárosi házak adómentessége. A kormány elhatározta, hogy a kisebb külvárosi családi házakat mentesíti az adó alól. A mentesítés csak kis jövedelmű háztulajdonosokra vonatkozik.

A zab termeséről.

A sok oldalról megnyilvánuló keresletnek minden gazdát arra kell ösztönöznie, hogy ezen értékes és ma már a buza árszínvonalán mozgó tavaszi szalmás termékét felkarolja.

Mint minden terménynek, úgy a zabnak is őszi mély szántás a lelke. Tavaszi szántást csak ottan és olyan körülmények közepette adjunk, ahol a nagy hóolvadás után őszi szántásaink igen megülepdedek.

Vályog- és agyagtalajaink nagyrészen altalaj porhanyító (grubber avagy extirpátor) munka előzze meg a vetőgépet.

Ha ily módon előkészített földjeink megművelődtek, boronálunk és ezt kövesse a vetőgép.

A zabvetőmag szintén mint minden más szalmás termény magja csávázandó. Lehetőleg folyékony pákok (tilantin, vagy rézgálic) oldata alkalmazandó azért, mert a polyvás tokban elhelyezett magvakhoz a porpá-

cokkal (porzol, arzopól) nehezen férközhetünk. Csakis folyékony pákok azok, melyek a zab üszökmentességét biztosíthatják.

A vetőmagmennyiség 150 liter legyen holdanként, sőt ha a viszonyok — mondjuk a gyenge száítás — parancsolnak, még holdanként több vetőmag is vetendő.

A csirázás mielőbbi előmozdítása végett tanácsos volna földjeinket a magtakarás után 1—2 napra hengerezni.

Minden esetre céljaink oda irányuljanak, hogy minél több zabot vessünk! A ló- és szarvasmarha állomány okszerű takarmányozásának a zab egyik legfontosabb tényezője. Ma pedig a hadseregek zabszükséglete oly nagy, hogy a zabnak kitünő ára van és lesz. Az őszi buzavetéseinkben ért nagyfokú károsodást zabvetéssel pótolhatjuk s így számításunkat is megtaláljuk.

Török Elemér.

Gyűtsünk fenyőszurkot!

Az itt következő ismertetés keretében fenyves vidékeken élő gazdatársaink figyelmét egy újabb, eddig még kihasználatlan pénzkereseti lehetőségre akarjuk felhívni.

A fenyőfák véletlenül keletkező sebeiből kifolyó ragadós, félkemény *fenyőszurokról* lesz szó a következőkben. A fenyőfák különböző fajtáinak ugyanis az a közös tulajdonságuk, hogy belsejükben bőven tartalmazzák a szurok-anyagot. Ha a fenyőfák kérgén vágással sebet ejtünk, akkor ezekből a sebekből kifolyik a hig fenyőszurok. Ez a szurok levegőn állva, eredeti folyékony állapotát idővel elveszti és lassanként mind sűrűbb és sűrűbb tömeggé változik. Ugyanilyen fenyőszurok keletkezik a fenyőfákon véletlenül esett sebekből is.

A fenyőszurok keletkezésének ezen két lehetőségére szerint a fenyőszurok kétféle minőségét különböztetjük meg. Az egyik a frissen ejtett sebekből kifolyó úgynevezett *csurgatott szurok*, a másik pedig a véletlenül keletkezett sebekből kifolyó u. n. *kaparék szurok*.

A csurgatott szurok gyűjtésére jelen alkalommal nem óhajtok részletesebben kitérni, minthogy a szurok ezen fajtájának gyűjtésére az erdőtulajdonos különleges engedélyére van szükség és azon kívül nagyobb befektetést és rendszeres munkát igényel. Röviden csak annyit említhetek meg, hogy a fenyőfa kérgét fejszével megsebezük, a kéreg kis részét lehántjuk és a lehántott rész aljára egy kis vályuszerű mélyedést vágunk, amelybe a

szurok összegyűl, ahonnan azt kanalak segítségével kiemeríthetjük. Az is szokásos, hogy a seb aljára kis, bádogedénykét erősítünk és a kicsurgott szurkot ebben fogjuk fel. A gyűjtésnek ez a módja csak a nyári időszakban folytatható, azaz májustól szeptemberig.

A fenyőszurok másik fajtája, az úgynevezett *kaparék szurok*, ez egész év folyamán gyűjthető, természetesen amennyiben az általános időjárási viszonyok az erdőben való dolgozást megengedik. A kaparékszurok, miként előbb már említettem, a különböző fenyőfélések kérgén véletlenül keletkezett sebekből csurog ki és ott kisebb-nagyobb csomók alakjában beszáradva, a kéregről könnyen lekaparható. Gyűjtéséhez nem kell más, mint egy könnyű létra, kb. 4—5 m. hosszúságban, egy könnyű veder, egy kaparó kés és egy zsák. Az összegyűjtés ócska zsákokban, esetleg ócska hordókban, vagy ládáknak történhetik. Ezen szurok a dolog természeténél fogva több-kevesebb tisztátalansággal (mint pl. fakéreg, levelek, por és kavics darabkák) van szennyezve. Természetesen minél tisztább a szurok, annál értékesebb és általában véve a tisztátalanságok össz mennyisége nem lehet több 20%-nál. A gyűjtés végeztethető asszonyokkal, gyerekekkel, idősebb férfiakkal is. Munkaerős férfiak csak akkor foglalkozzanak ezzel, amikor a többi mezei munka megengedi. A szurok gyűjtésének ezen módja hasonlít a gomba, málna vagy eper szedéséhez és a gyógy-

növények gyűjtéséhez, tehát különösebb engedélyhez kötve nincsen. Célszerű azonban az erdőtulajdonos, vagy az erdőfelügyelőség támogatását, illetve jóindulatu elnézését megszerezni. Szedés közben gondosan kell ügyelni, hogy a fiatal csemeték letaposásával, vagy más módon a szedők kárt ne okozzanak és ezáltal ne adjanak okot a gyűjtés eltiltására.

Természetesen, mint minden hasonló dolognál, itt is szükséges valami beszerzés, amely abban áll, hogy

minden faluban egy értelmesebb és vállalkozóbb szellemű egyén kezébe vegye a dolgot és egy gyűjtőközpontot létesítsen, ahol a társai által gyűjtött kisebb mennyiségeket átveszi és amikor egy nagyobb mennyiség összegyűl, azt a feldolgozó gyárhoz továbbítja.

Ezzel foglalkozó vegyészeti gyárak megfelelő áron minden összegyűjtött mennyiséget átvesznek.

Dr. Kopp Elemér,
vegyésmérnök Cluj-Kolozsvár.

Hogyan lesz 50 Leiből 5.000 Lei?

Olyan kérdés ez, amelyet mindenki szívesen megoldana. Pedig ott a lehetőség bárkinél, akinek csak egy kis kertje van. Ezt a kérdést oldja meg

KONCZ LAJOS:

KONYHAKERTÉSZET

című könyve. Ez a kis könyv megtartja arra, hogy kevés befektetéssel, kintartó munkával egészen kis területen hogyan kertészkedhetünk eredményesen, ami a mai világban igen sokat jelent. A könyvet 50 Lei előzetes beküldése esetén portómentesen szállítja a *Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.* A postaszelvényre kérjük rájegyezni a könyv címét.

Hogyan érhetünk el fél munkával kétszeres eredményt?

A gazdalkodásban egy okos tanács többet ér szász üres szónál. A legjobb tanácsokat a gazdalkodó embernek az alábbi könyvek adják

Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala	— — — — —	25 L.
Cs. Lázár László: Talajművelés és trágyázás	— — — — —	15 „
Cs. Lázár László: Növénytermelés	— — — — —	15 „
Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára	—	25 „
Dr. Páter Béla: Csodahatású gyógynövények	— — — — —	15 „
Koncz Lajos: Konyhakertészet	50 „	

Az itt felsorolt könyveket a pénz előzetes beküldése esetén portómentesen szállítja a *Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt., Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.* A postaszelvényre kérjük rájegyezni a rendelt könyvek címét.

Hogyan munkáljuk meg a talajt tavasz-buza alá?

Előző számunkban részletes cikkünk a tavasz-buzáról. Annak kiégyesítése képpen még a következőket jegyezzük meg:

A tavasz-buza csak akkor „tavasz-buza”, hogy ha nem kerül jól megmunkált földbe. Ha gondosan műveljük meg alája a talajt, jól szokott sikerülni.

A tavasz-buza talajmunkái a következők. Fontos dolog volna, hogy őszi szántásba kerüljön. Akár abba kerül, akár nem, vigyázni kell arra, hogy a talaj jól el legyen munkálva. A tavaszi szántás után csak boronát, az őszi szántás után altalaj porhanyitól alkalmazunk. A vetést lehetőleg végezzük géppel. Csak végszükség esetén alkalmazzunk kézívetést.

A megfelelő módon üszök ellen porpáccokkal, vagy rézgáliccal esávozott magból holdanként 115—120 liter vetendő. A vetőgépet magtakaró boronálás kövesse. Tekintettel arra, hogy a vetés a zord idő következtében kitoldott, tanácsos volna a magtakarás után hengert alkalmazni, azért, hogy a hajcsövesség elrontásával a talajnedvesség felszivódását biztosítsuk s így a tavasz-buza minél előbbi csírázását elősegítsük.

Az asztalos főherceg. József főherceg tábornagy édesatyja volt József főherceg, a honvédség főparancsnoka. Katonai rangján túl azonban sok mindenhez értett az a derék magyar herceg. Cigánynyelvtana világhírű volt. Ő szervezte meg Magyarországon az önkéntes tűzoltóságot. Szabad óráiban pedig furt-faragott és alesnti kastélyában valóságos asztalosműhelye volt. Erről az érdekes hercegről és családjáról számol be Tolnai Világlapja legújabb száma.

Több helyen kérték a hetipiac idejének megváltoztatását.

Tekintettel arra, hogy a szerdára és péntekre bevezetett hustalan napok nagy kihatással vannak a hetipiacok forgalmára, több helyen a hetipiacok időpontjának megváltoztatását kérték. Egyes helyeken azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a hustalan napokat tegyék a hét más napjára.

Emelkednek az árak a gabonapiacou.

Lapunk előző számában közöltük, hogy a vízi utak felszabadulásával a gabonapiac megélnékült. Tekintettel arra, hogy most már csaknem az összes európai folyók hajózhatók, a kereskedők megkezdették a gabona vásárlásokat. Ennek következtében a gabona árában újabb áremelkedés jelentkezik.

Erélyes intézkedés a drágulás megakadályozására.

A nemzetgazdasági minisztérium az összes kereskedők és iparosok tudomására hozta, hogy az áruk és termékek árai semmi körülmények között sem lehet magasabb, mint volt március 4-én. Azokat a kereskedőket és iparosokat, akik drágábban fognak árulni, mint amilyen áron március 4-én árultak, súlyosan meg fogják büntetni.

Nagy gabonaraktárt építenek Timisoaran.

A temesvári Béga-parton, a módosi hid közelében hatalmas gabonaraktárt építenek. A raktárba tízezer vagon gabona fog beférni. Építési költségei 50 millió lejre fognak rugni. Ebben a raktárban fogják összegyűjteni a viziutón külföldre szállítandó gabonamennyiséget. A tervek szerint a gabonaraktár építését őszire befejezik.

JÁTSSZANAK
bizalommal
a Loterie de Stat

COLECTURA-OFFICIALA-nál

Főelárusítóhely: CLUJ, STR. REGINA MARIA Nr. 46.

János Zsigmond népe.

János Zsigmond erdélyi fejedelem kis országában ezelőtt négyszáz esztendővel két nép játszott nagyobb szerepet: a magyarok és a szászok. A szászok kezében volt az ipar, kereskedelem és az erdélyi városok nagy része. A magyarok inkább földműveléssel és katonáskodással foglalkoztak.

Azokat, akik ebben az időben magyar anyanyelvűek voltak, két csoportra oszthatjuk. Erdély közepén: Szolnok, Fehér, Doboka, Kolozs, Torda, Küllő és Hunyad megyékben laktak az ugynevezett vármegyei magyarok. Ezek között voltak nemesek és jobbágyok. Együtt nevezték őket vármegyei magyarságnak. A magyarul beszélő erdélyi lakosok másik csoportja a székelység volt. Ez területileg külön lakott Erdély többi népeitől.

A vármegyei magyarság vezetői a megyékben lévő királyi várak parancsnokai voltak. A várak környékén terültek el a nemesek földbirtokai. A földeket a jobbágyok művelték. Házat kaptak a földesuraktól, valamint erdő- és legelőhasználatot. Ezzel szemben a földesuraknak tizedet adtak a terményből. Ugyancsak tizedet fizettek a papoknak is. Az állami adó nagy részét szintén rájuk vetették ki. A nemeseknek adót nem kellett fizetniük, mert fel voltak mentve az adófizetés alul. Ellenben háború esetén saját költségükön, rendszerint lóháton kellett katonáskodniuk. Aki a hadbahívó parancsra nem vonult be a gyülekezési helyre, az elvesztette nemesességét.

A vármegyék területén lakó magyar nemesség vezető szerepet játszott Erdély történetében. Az országgyűlésen ők képezték az egyik rendet. A másik két rendet a székelyek és szászok alkották. Országgyűléseik alkalmával a székelyek és szászok képviselőket küldöttek. Így az országgyűlésrendjei a három nemzet: a magyar, székely és szász tagjai közül kerültek ki. A székelyeket magyar anyanyelvük dacára külön nemzetnek tekintették. Nem vármegyékben, hanem u. n. székekben laktak. Egy-egy szék általában megfelelt egy vármegyének. Öt nagy szék volt: Udvarhelyszék, Csikszék, Marosszék, Háromszék és Aranyosszék. A székely székek egységes, összeérő területet alkottak. Ez a terület nem tartozott a vármegyei nemességhez. Külön bírósága, külön kormányzata és Erdély más népeinél elő nem forduló jogai voltak.

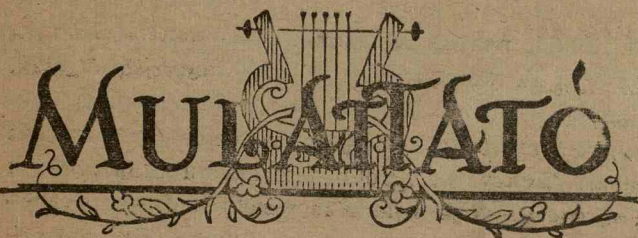
A székelyeket határőri feladat végzésére telepítették le Erdély határán. Ezért legfőbb kötelességük a katonáskodás volt. Az egykori levelek a legharciasabb emberek nemzetségének nevezik őket. Az államnak nem volt joga tőlük adót kérni. Csupán a király iránti köteles hűség kifejezéséül kellett egy különleges adót fizetniük. Ennek is inkább ajándék volt a neve. Abból állott, hogy a király koronázásakor, első házassága alkalmával és elsőszülött fia születésekor minden székely család egy ökröt adott ajándékkul. Ezt nevezték „ökörsütés” adónak, mert az

ökrök hátára rásütötték a király nevének kezdőbetűit.

A székelyek mindnyájan szabadok, egyenlő jogú nemesek voltak. Legfőbb vezetőjük a székelyek ispánja, vagy grófja volt. Ezt mindig a király nevezte ki és közvetlenül csak ő parancsolhatott neki. Az összes többi tisztviselőket a székelyek maguk választották. A székek élére egy-egy székkapitányt, melléje hadnagyot és székbírókat állítottak. Eleinte bárkit megválaszthattak bármiféle tisztségre. Később azonban a gazdagabb székelyeket választották meg első sorban. Ebből csakhamar az lett, hogy a tisztségek apáról fiura szálltak, mintegy családi örökségképen. Így ezekből a gazdag családokból lettek a székely főemberek, vagy az akkori törvény nyelvén primorok.

A szegényebb emberek háború esetén saját lovukon vonultak hadba. Ezeket a lovuk után lőfő székelyeknek hívták. A legszegényebb székelyeket gyalogosoknak, vagy puskásoknak nevezték, mert a háborúba gyalogosan mentek. Béke időben a módosabb székelyeknek szolgáltak, vagy saját belső telkükön gazdálkodtak.

Erdély másik népe a szász nép volt. Ezeket annak idején azért telepítették le, hogy Erdély lakatlan vidékeit benépesítsék. Jó földművelő, később pedig iparos és kereskedő nép volt. II. András magyar király olyan jogokat adott nekik, amelyhez hasonló jogokat Európában sehol sem adtak a letelepített népeknek. A szászok szintén székekben éltek. Összesen kilenc székjük volt; ezeken kívül még a beszercei, barcasági és brassói kerületekben laktak. Tisztviselőiket éppen úgy saját maguk választották, mint a székelyek. Legfőbb tisztviselőjük a szebeni polgármester, akit később a szászok ispánjának, vagy grófjának is neveztek. Általában a szász községeket a városok vezetői kormányozták. Ezek a városok erős falakkal voltak körülvéve s a szászok féltékenyen vigyáztak arra, hogy más népből való ember ne telepedhessen be a városba. A szászoknak külön egyházuk, külön bíróságuk volt. E kiterjedt jogokkal szemben bizonyos adót kellett fizessenek a királynak. Háború esetén 500 katonát állítottak a király szolgálatába. János Zsigmond uralkodása idejében tehát a fejedelemnek ezzel a három renddel kellett számolnia. Magyarok, székelyek és szászok vezetői képezték ezt a három rendet. Akik jobbágyok voltak, magyarok vagy más nemzetiségűek, az ország vezetésébe nem szólhattak bele. A rendek azonban az országgyűlésen megvitatták az ország dolgait. De a végén mindig az történt, amit a fejedelem akart: Az erdélyi fejedelemiség megalakulása után az erdélyi rendeknek nagyobb terhet kellett vállalniuk, mint azelőtt. Ezt különösen a székelyek érezték meg. De mindenik rend szerette volna a régi állapotot visszaállítani. Ezért a kiskoru János Zsigmond gyámja, Fráter György elhatározta, hogy Erdélyt átadja a német származású magyar királynak, Ferdinándnak.

MULAJÁTÓ

Az öreg szűrtő székely.

Szijistorát vállra vette
S a pipáját megtömé.
Tapló-tűzet csibolt rája,
S oda állt az ökrök elé.

Eke első indulás van:
Imája száll fel az égbe.
Hogy az Isten őt is, mint más
Munkájában megsegélje.

Józan multu, csendes vérü
Becsületes öreg gazda.
Hi, hóide! — ostort legyint
S az ökreit szorgalmazza.

A nagy kapu rozsdás sarka
Nagy élesen csikordul.
És az öreg ökreivel,
Az utcára kifordul.

Feje fölött hátra kigyózz,
A pipája kékes füstje.
Szerte foszlik, belevegyül,
A reggeli napfény-ködbe.

A kikelet lelkéhez ér:
S verőfényes sáncok zöldje,
Őt köszönti az ibolya.
A föld kérgét által törve. —

A kikelet szívéhez ér:
Van, akit még mindig szere:
Szívét, lelkét fiatalra
Tüzeli fel a kikelet . . .

Érzésének hangot is ad:
Az ökreit, ahogy hajtja
Szíve, lelke átmelegül;
S belekezd egy régi dalba.

Eke első indulás van:
Dala is száll fel az égbe.
Hogy az Isten őt is, mint más
Munkájában megsegélje . . .

Figyelgetem az öreget,
Nekem is jön: gyujtsak dalra. —
De csak halkán kezdem én, hogy
Az öreget ne zavarja . . .

Izsák Domokos.

Történetek.

A hordó.

— Kínai mese. —

Fu-king tartományban, a Kínai Birodalom keleti határához közel, a legnagyobb szegénységben élt hajdanában Kai-Giang az életépárjával. Kai-Giang napszámos volt egy kádárműhelyben, mely a rossz idők miatt becsukta ajtaját és nem dolgozott többé. A szegény kuli többheti elmaradt bére fejében egy régi, ütött-kopott, sárgaszínű hordót kapott, amelyet az esővíz felfogására használtak.

Kai-Giang nagy bajjal gurította a hordót kunyhója elé, ahol Ah-Szun, a felesége, a jó munkahely és a sok munkabér elvesztésén való siránkozással fogadta.

— Mivégből gurítottad kunyhónk elé ezt a hordót? Benne akarsz lakni, te nyomoruságkergető, ha kiteszem a szűrődöt a vityillómból?

Mert Ah-Szun hozományul kapta azt a kunyhót az anyjától, akiről még lesz itt szó és Kai-Giang, mivelhogy anyósa a kunyhó legnagyobb részét magának foglalta le, egy nyomoruságos kuckóban húzta meg magát az ajtó közelében.

— Ugy van, hitvány asszony, pergő nyelved most az egyszer ráhibázott az igazságra, — felelte Kai-Giang, — kitaroktom ezt a nagy hordót és ezentul az lesz az én tanyám. Mert jó, ha az embernek van egy vacca, mely az övé.

— Ne vitázz már, édes lótuszvirágom, ezzel a boldoddal, — mondotta az anyós — hadd üsse fel tanyáját az ostoba hordójában. Akkor legalább könnyen jöhet el hozzád a mandarin legnagyobbik fia, az a szépséges és gazdag fiatalember, ahányszor és amikor a kedve tartja!

Felbőszülve ezen a gonosz beszéden, Kai-Giang belevágta a hordóba azt a suroló keféket, amellyel éppen takarította és abban a pillanatban színig megtelt a hordó vadonatúj surolókefékkel.

Ember, asszony és anyós ki akarták szedni a hordóból a keféket, de minél többet szedtek ki belőle, a nagy, sárga hordó annál jobban megtelt uj kefékkel.

Kai-Giang most élénk kefekereskedésbe fogott és sok, nagyon sok pénzt keresett ezen a réven. Nem fért hozzá kétség, hogy Ah-Szun az egész idő alatt nagyon meg volt elégedve azzal, hogy Kai-Giang felesége lehetett és Logy nem esett többé szó a mandarin nagyobbik fiáról, a szépséges és gazdag fiataleberről.

Kai-Giang naponta tíz órát dolgozott a hordója körül és mind több uj keféket termelt, amelyeket, minthogy olcsón adta, játszva elhelyezhetett.

Egy alkalommal Kai-Giang azt mondta a feleségének, aki természetesen a családi pénztár kezelője volt, hogy adjon neki egy aranyat, amelyet a forró időjárásra való tekintettel jó hideg rizsborra akart átváltani. Hossz-

szu ellenkezés és patvarkodás után Ah-Szun odadobott neki egy aranypénzt, amely azonban, minthogy Kai-Giang ügyetlenül akarta elkapni, a hordoba esett. Abban a pillanatban arannyal telt meg a hordó. És minél többet szedtek ki belőle, annál több volt ismét az arany a hordóban. A két asszony most már nem tudott betelni a gazdagsággal s a szegény Kai-Giangnak a nap huszonnégy órájából huszat kellett az arany kimeregetésével töltenie. Mikor pedig belefáradt, ütötték-verték és a leggonoszabb beszéddel traktálták.

De a szegény kuli egyszer csak felhagyott a munkával és nem birt többet dolgozni. Ah-Szun nagyot taszított rajta mérgében és Kai-Giang beleesett a hordójába, mely elgurult vele. Meg akarta állítani, de az tovább, egyre tovább gurult. Csak egy nap és egy éjszaka elmultával állt meg. Békességes, gyönyörű táj közepén. És ekkor Kai-Giang, végre megkönnyebbült lélekkel, a homlokához kapott, kilépvén a hordóból, megölelgette és körülesókolgatta a hordót s vigan és lelkeben felszabadulva rikkantotta el magát

Történelem.

Az ifju herceg, Zeb doktor tanítványa, amikor követte atyját a perzsa trónon, összehívatta birodalmának valamennyi tudós emberét s imígyen szólt hozzájuk:

— Mesterem, Zeb doktor, arra oktatott, hogy az uralkodókat kevesebb tévedés érne cselekedeteikben, ha a múlt idők példája felvilágosítaná elméjüket. Én tehát szeretném tanulmányozni a népek évkönyveit. Megparancsolom nektek, hogy állítsatok össze egy világtörténelmet és ne hagyjatok ki munkátokból semmit, ami lényeges.

A tudósok megígérték, hogy teljesítik a fejedelem kívánságát és tüstént hozzáláttak a munkához. Harminc év mulva ismét megjelentek a király előtt és követte őket egy tizenkét tevéből álló karaván s a tevék mindegyike ötszáz kötetet vitt a hátán. A tudósok legvénebbike a trón lépcsőire vetette magát s megszólalt ilyenképpen:

— Felség, a birodalom akadémikusainak van szerencséje felséged lábaihoz helyezni a világtörténelmet, amelyet felséged kívánsága szerint megalkottak. Hatezer kötetből áll és benne van mindaz, amit a népek szokásairól és a kormányok váltakozásáról összehordhattak. Felvettünk bele minden régi krónikát, melyek szerencsére megmaradtak és elláttuk a földrajzra, az időszámításra és az oklevéltanra vonatkozó dus jegyzetekkel.

A király így felelt:

— ... nagyon le vagyok kötelezve önöknek

azért a fáradságért, melyet magukra vettek. De az uralkodás teendői nagyon elfoglalják időmet. Azonkívül pedig az alatt az idő alatt, melyet munkájukra fordítottak, nem lettem fiatalabb. Már tíz évvel ezelőtt átléptem azon a mesgyén, melyet a költők az élet delelőjének szoktak mondani. Feltéve bár, hogy késő aggkoromban halnék meg, még sem találnék arra megfelelő időt, hogy végigolvassak ily hatalmas történelmet. Tehát a királyi levéltárban fogom elhelyeztetni. Így arra kérem önöket, uraim, hogy készítsenek egy kivonatot a munkájukból.

A perzsa akadémikusok ismét husz évig dolgoztak, aztán három tevé hátán szállították az udvar számára az emberek lerövidített történetét. A hatezer kötetből csak ezeröttszáz lett.

— Felség, — mondotta az öregkortól és munkától meggyengült hangon a tudósok legvénebbje, — itt van az új művünk. Azt hisszük, nem hagytunk ki belőle semmi lényegbevágót.

— Lehet, — mondotta a király, — de nem fogom elolvasni. Nagyon öreg vagyok s a hosszantartó vállalkozás nem illik koromhoz: rövidítsétek le a munkát még egyszer, még pedig haladéktalanul.

A tudósok annyira iparkodtak, hogy már tíz év mulva egyetlenegy tevével térhettek vissza, amely ötszáz kötetet vitt a hátán.

— Hízogunk magunknak azzal, hogy kézikönyvet hoztunk létre — mondotta a tudósok legöregebbje.

— Még mindig nem végeztek, uraim, elég rövid munkát — felelte a király. — Életemnek végén állok. Rövidítsék le az emberiség történetét, ha azt akarják, hogy halálom előtt megismerkedjem vele.

Öt év mulva ismét megpillanthatták a tudósok legvénebbjét a palota előtt. Mankón járt és kantárszáron vezetett egy kis szamarat, amely egy nagy könyvet vitt a hátán.

— Siessen, — mondotta neki egy tiszt, — mert a király halálán van.

A király csakugyan halálos ágyán feküdt. Majdnem már kihunyó pillantását a tudósok legvénebbjére és nagy könyvére vetette és sóhajtván mondotta:

— Így hát meghalok anélkül, hogy megismerném az emberek történetét.

— Felség, — felelte a tudósok legvénebbje, ki a halálhoz majdnem épp oly közel állt, mint a király, — összefoglalom három szóban felséged számára ezt a történetet: az emberek születtek, szenvedtek és meghaltak.

Így ismerte meg Perzsia királya az emberek történetét abban a pillanatban, amikor mint mondani szokás, egy jobb világba költözött.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni!

APRÓSÁGOK ÁDOMÁK

Jégsivatagból — termőföld.

Az amerikai szárazföld északi részének népessége nagyon gyér. Kanadának és az Északamerikai Egyesült Államokhoz tartozó Alaszkának óriási területei várnak betelepítésre. Ezzel magyarázható, hogy a kanadai kormány betelepítési lehetőséget akart nyújtani azoknak a finneknek, akik a határváltozás következtében el kellett, hogy költözzenek eredeti lakóhelyükről. Mint már lapunkban közöltük, a finnek a felajánlott segítséget nem fogadták el. Jeleztük, hogy Alaszka félsziget hasonló helyzetben van, mint Kanada. Ott is óriási területek várnak betelepítésre.

Általában azt hiszik, hogy ezek a messze északon fekvő területek nem alkalmasak állattenyésztésre és földművelésre. Bizonyos, hogy a tél nagyon hosszú és a föld a mélyben nyáron sem enged ki, ez azonban nem akadályozza meg bizonyos növények termelését. Nyáron ugyanis a nappalok nagyon hosszúak, a Nap csak néhány órára tűnik el a látóhatár alatt, akkor is derengő fény uralkodik. Ez az állandó fény a növények fejlődésére nézve rendkívül kedvező, mert hiszen tudjuk, hogy a növények táplálkozása és fejlődése a napfénytől függ.

Alaszkában a földművelés kezdeti azonban rendkívül nehezek. A talaj ugyanis a vastag moharéteg alatt állandóan meg van fagyva. Így előzőleg a vastag moharéteget a talaj felszínéről el kell távolítani és akkor a talaj felső rétege a nap sugarainak hatása következtében felenged.

Az nem hat károsan, hogy a talaj egy-két méter mélységben állandóan meg van fagyva. Az átmelegedett felső talajréteg ugyanis az átfagyott talajból vizet szív fel. A fagyos talajban levő víz a talaj hajszálcsövein át felfele szivárog. Így egy csodálatos öntöző berendezést pótol a fagyos talaj.

A legkülönbözőbb zöldségféléket termelik Alaszkában és a növénynevelők arra törekzenek, hogy olyan növényeket állítsanak elő, amelyek az ottani éghajlat alatt bevélnak. Már eddig is óriási eredményeket értek el.

Házállatai közül a rénszarvast említjük meg, amelynek husából jöminőszerű konzerveket készítenek és drága pénzen adják el az Egyesült Államok inyenceinek. Látjuk tehát, hogy a messze Északon fekvő Alaszka nemcsak fémbányáiért és vadbőreiért érdemel figyelmet, hanem azért is, mert rendkívül nagy jövő előtt áll Alaszka a mezőgazdasági termelés tekintetében is. Alaszka termőerejének és természeti kincseinek a kihasználására egyébként az Északamerikai Egyesült Államok kormánya mindent megtesz, mert a föld folyton szaporodó lakosságának ellátására mind újabb és újabb területeket kell művelés alá venni.

Megépítik a japánok a tervezett tengeralatti alagutat.

A japán kormány végleg elhatározta, hogy a japán szigetet Koreával, tehát az ázsiai szárazfölddel tengeralatti alagutal köti össze. Az alagut 115 ki-

lométer hosszú lesz és a tenger fenekénél 55 méter mélységben fog báladni. Az új alagut építésével kapcsolatban már megkezdtek a tengerfenék talajviszonyainak megvizsgálását.

Jó szer.

— Mondja, gyógyszerész ur, ez a köhögés elleni szer biztosan beválk?

— Hogyne kérem, csak tessék tartani az üvegre írott utasítást.

— Hm! Nem értem, hiszen az üvegre az van írva, hogy az üveget állandóan jól bedugva kell tartani!

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a Dr. Földes-féle „Solvo” pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor- és bélfájaldalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz árta 25 Lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Akarják, hogy **boldog**

ünnepük legyen?

Játszanak az

Állami Sorsjátékon?

Április 15 és 18-án

szétoosztanak a játékosok között:

EGY

8 MILLIÓ Lejes

főnyereményt,

13

1.000.000 Lejes

nyereményt, valamint számos 400.000.—, 200.000.—, 100.000.— stb. nyereményt.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

R. A. Mint írja, nincs elég vetőmag krumplija és kérdezi, hogy vethet-e feldarabolt gumókat. Erre vonatkozólag a végzett kísérletek alapján a kövekezőket írhatjuk. Ha feldarabolt krumplit használ céljára, csak féltermésre számíthat. Sokkal helyesebb, a kísérletek tanúsága szerint, apró krumplikot vetni abban az esetben, ha nem áll elegendő vetőgumó rendelkezésre. Ha semmiképpen sem tudja masképpen megoldani, a gumókat legfeljebb két darabba és hosszába vágja el.

M. I. Katonai előképző gyakorlatra 18–19 és 20 éves ifjak vannak kötelezve. Ha valaki igazoltan, tehát betegség vagy más halaszthatatlan ok miatt elmarad a gyakorlatról, esetenként 40 lejt büntetést fizet. Az igazolatlan elmaradások súlyos következményekkel járnak. A katonai szolgálat alatt az ilyenek hátrányos helyzetbe kerülnek, így például egyáltalában nem kapnak szabadságot, vagy pedig kevesebbet kapnak, mint azok, akik rendszeresen eleget tettek kötelezett-ségüknek.

M. O. A kőszénből valóban lenet benzint készíteni. Feltalálója egy Bergius nevű német tudós. A gyártás alkalmával alapanyagul a szenet és a vizet használják. A folyamat leírása meghaladja lapunk kereteit. Különbözőben sem lehet házi üzemből a gyártási folyamatot elvégezni.

F. I. A liba számára akkora költőfészket kell készíteni, mint a pulykának szokás. Leghelyesebb a fészket kis ládába elkészíteni, amelynek nagysága minden oldalán 60 centiméter. Az ilyen fészkekben jól eltér a liba és a pulyka, nyugodtan költ és az eredmény mindig jobb, mint kicsi fészkek alkalmazása esetén.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért!

N. G. Sănnicolaul-de-Munte (Hegyközszentmiklós), H. F. Cheseu (Mezőkeszű), G. K. Papiu Ilarion (Mezőbodon), N. Gy. Sântioana-de-Mures (Csittszentivány).

ELŐFIZETŐINKHEZ! Megbízottaink a következő megyékben levő hátralekos előfizetőinket keresik fel. Kováts Endre Szatmár megyét, Tóth Imre Bihar megyének nagyszalontai, belényesi és részben központi járásait, Török István Hungad, Brassó, Nagyküküllő és Szeben megyéket, míg Vinczeffy Sándor rövidesen befejezi Csík megyének csikszeredai járását és a legközelebbi napokban Háromszék megyének kézdívásárhelyi járását keresi fel. Felkérjük azon előfizetőinket, akik a fent említett körzetekben laknak, hogy szíveskedjenek hátralekosukat, valamint folyó évi díjat is kifizetni megbízottainknak szabályszerű nyugta ellenében. Ismételten figyelmeztetjük azon hátralekosokat, akikhez közelebről postautatványon felhívást küldtünk, hogy szíveskedjenek az ott feltüntetett összeget a postautatvány felhasználásával rövid időn belül beküldeni kiadóhivatalunkhoz, mert ellenkező esetben a lapküldést kénytelenek leszünk megszűntetni.

B. K. Brasov (Brassó). Versében nagyon szép gondolatok vannak. A gondolatok és érzések kifejezése azonban nem természetes és nem eléggé művészi. Tanuljon sokat és fejlessze művészi ízlését, mert versében tehetőség csillan meg.

S. I. és G. R. Bodor Kálmán: Gyógynövények gyűjtése és értékesítése c. füzet ára 10 lejt. Ha utánvétellel küldjük el, ez több, mint 20 lejjel emeli a költséget, ezért leghelyesebb, ha beküldenek 10 lejt a füzetért és 5 lejt portóköltiséget, összesen 15 lejt a Minerva könyvkereskedés Cluj, Str. Reg. Maria 1. címre, ahonnan a füzetet egyszerű szállítmánnyal elküldik.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: J. M. Bezidul-Nou (Bözödujfalu) 150, K. J. Buia (Bolya) 75, id. B.

S. Ant 150 (r. 1940 dec. 31-ig), Hitsz. Diosod (Diosad) 300, B. F. Săcueni (Szekelyhid) 150, E. B. M-né Ormenis (Ürmös) 205, Sz. P. Giungiu (Gyöngy) 150, N. L. N-né Pănet (Mezőpanit) 150, D. G. Săncraiu-Ciuc (Csikszentkirály) 155, N. G. Tibeni (Istensegits) 155, K. B. Răubărbat (Borbátviz) 209, Cz. F. Berveni (Börvény) 150, Cs. J. Rona-de-Sus (Felsőróna) 150, B. K. Coseiu (Kusaly) 150, L. L. (Kohóvölggy) Strămbu-Baintului 150, J. I. Berindăn (Berendről) özv. B. L-né 150, P. P. 150 és P. G. 150, Arcus (Árkosról): Legifj. K. L. 150, D. A. 150, V. Gy-né 150 és K. M-né 150, V. Zs. Tileagd (Mezőtelegd) 155, özv. K. F-né Besineu (Sepsibesenyő) 155, I. L. Ciurus (Csomakörös) 350, ebből 200 lei átadva a Vorniceni (Józsefalviak) részére. Sch. I. Chisineu (Temeskisjenő) 150, L. D. Ciceu (Csiksesó) 200, K. A. Suseni (Gyergyófelfalu) 240 (könyv elküldve), Sz. J. Biborteni (Bibarcfalva) 150, Ludus (Marosludasról): F. S. 150, S. K. 150, S. J. 150 és H. J. 150, K. L. Rovinc (Magyarpécska) 170, V. M. Mihaileni (Szekelyszentmihály) 75, M. K. Mailat (Majlátfalva) 700, B. J. Gaesti (Göcs) 85 lejt.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Legkisebb hirdetés 50 lejt. Állás-keresők részére 20 szóig 40 lejt. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lejt. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanazint az érdeklődésre is csak ugyadunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltiséget.

Anyarozsot, (varjukörmöt) állandóan minden mennyiségben vesz Fűredi Béla Mehadia (Banat).

A tavaszi szállítás megkezdődik.

Rendeljen minél előbb, hogy a növényeket idejében megkapja.

Ambrosi, Fischer és Tsai AIUD, Jud. Alba.

Tanulnak és dolgoznak a vakok.

A vakon született, vagy a később megvakult ember elől a művelődés és munka ujjai régebben el voltak zárva. Nem volt meg ugyanis annak a lehetősége, hogy a vakon született, vagy megvakult embereket megfelelő oktatásban részesítsék. Már évtizedekkel ezelőtt megoldották azonban ezt a nehéz kérdést. Intézeteket állítottak fel a vakok számára, ahol különleges módszerekkel oktatásban részesítik őket. Tekintettel arra, hogy a vakoknak rendkívül finoman ki van fejlődve tapintó érzékszervük, ezért oktatásuknál elsősorban a tapintásnak jut nagy szerep. A betűk is úgy vannak megszerkesztve, hogy az ujjsze-

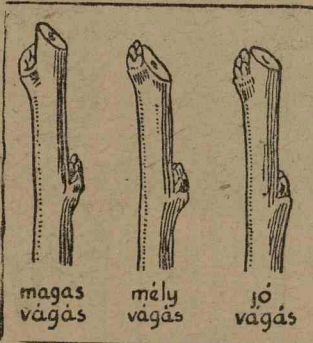
gyükkel tudják kitapintani és így tudnak olvasni. Ipari munkára is meg lehet tanítani őket. Rendkívül ügyes kezüek. Például a kefekötő mesterséget nagyon könnyen megtanulják és tökéletesen tudják folytatni, akár mint önálló iparosok, akár mint ipari munkások. Egyik képünkön a vakok kefekötő műhelyét és az ott folyó oktatást mutatjuk be. A képen látható, hogy a vakok tökéletes eszközöket tudnak készíteni. Másik képünk egy olvasó vak fiút mutat be. A fiú az Újszövetség könyvéből olvas. A képen látható kis könyv a rendes írással nyomtatott Újszövetség könyve. A fiú előtt levő és az asztalra felállított össze-

lenc kötet hatalmas könyv a vakok szült Újszövetséget mutatja be. *született nemzet bot- azt mondjuk, melyet*

Canud! meg

Hogyan kell metszeni?

Metszés alkalmával rendszeren nem vigyáznak arra, hogy a rügyek felett milyen távolságban metszik el a vesszőt. Képünkről minden további magyarázat nélkül lehet látni, hogy milyen módon végezzük a helyes metszést.

A harisnya és keztyűhúzás tudománya.

A harisnya és keztyű kétszerannyi ideig tartana, ha rendszeren húznák fel és le. A legtöbb ember keztyűjét és harisnyáját erőszakosan húzza fel, amikor pedig leveti, egyszerűen leráncigálja. A harisnyát és a keztyűt legbelső részben kifordítva felhuzni és lehuzni. Ilyen módon kezelve, kétszerannyi ideig fog tartani.

Mosás előtt javítsuk ki az elszakadt fehérneműt.

Legtöbb helyen a kiszakadt fehérneműt és harisnyákat mosás és vasalás után javítják ki. Már pedig a javításokat mosás előtt kell elvégezni azért, mert mosás alkalmával a hibák növekedhetnek. A legkisebb szakadásból vagy lyukból nagy szakadás keletkezhetik, amelyet már nem lehet kijavítani.

Miért nem szabad rendetlenül ledobni a harisnyákat?

A harisnyák lehúzásáról már megemlékeztünk ebben a rovatunkban és közöltük, hogy nagyon megnyújtja a harisnyák élettartamát, ha gondosan és óvatosan húzzuk le. Ez alkalommal arra mutatunk rá, hogy a rendetlenül és gondatlanul ledobott harisnyák elformátlanodnak, olyan ráncok keletkeznek azokban, hogy felhúzás után is látszanak. Ezért tehát a harisnyákat levetés alkalmával mindig simán helyezük el.

Gyógyító tea a fenyőfa leveléből.

Megállapították, hogy a fenyőfa zöld leveleiben nagyon sok C-vitamin van. A fenyőfürdők kitűnő hatását éppen azzal magyarázzák, hogy a vízben oldódott C-vitamin a bőrön át a szervezetre hat. A vizsgálatok mutatják, hogy forrázat alakjában is igen jó hatása van a fenyőfa tűleveleiben levő C-vitaminnak. Ha frissen szedett fenyőfa levelet leforrázunk, igen értékes C-vitamin tartalmu herbeteát nyerünk. Ez a tea kellemes íze és üdítő volta mellett sok C-vitamint tartalmaz és így nagyon alkalmas a szervezet ellenálló erejének a növelésére. A tea használat mindazoknál a szervezeti elváltozásoknál, amelyeknek keletkezése C-vitamin hiányra vezethető vissza.

A címzés helye:

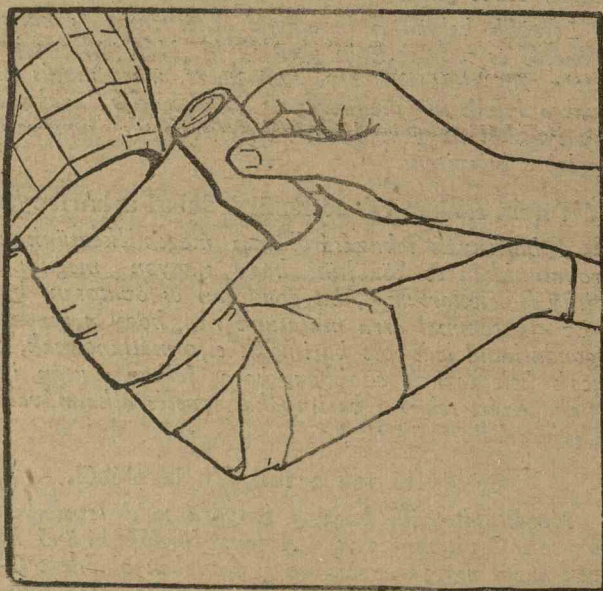

A cipő-ápolás legfontosabb szabályai.

Ha a nedvesség miatt a cipő bőre megkeményedik, langyos vízzel jól puhítsuk fel és alaposan tömjük ki papírral. Miután a bőr teljesen megszáradt, kétszer-háromszor kenjük be ricinusolajjal, vagy jobb minőségű bőrpoló olajjal, hogy a bőr puhuljon meg. Vigyázzunk arra, hogy a ricinusolaj teljesen járja át a bőrt, hogy az ne váljék törékennyé. Ricinusolajjal a cipő talpát is be kell kenni. Az ilyen módon kezelt cipőtalp rugalmassá válik és tovább tart. Még egy hibára kívánjuk felhívni olvasóink figyelmét. A cipőkenőccsel takarított cipők tisztításánál a legtöbben hibát követnek el azért, hogy a bőrre felkent kenőcsöt azonnal át dolgozzák. Nagyon helyes dolog, ha a cipőkenőcsöt este kenjük fel a bőrre és csak másnap reggel fényesítjük ki a bőrt. Ilyen módon a kenőcsben levő anyagok beszívódnak a bőrbe és növelik tartósságát.

ren, na ne
rendo
tr

Vigyázz magadra!

Hogyan alkalmazunk kötést a sebesült könyökre?

Nagyon gyakoriak a könyök sebesülései. Különösen gyermekeknél, mert sokszor esnek el. A könyök kötésénél vigyázzunk arra, hogy a kötést görbített kar mellett kezdjük meg és fejezzük be. A kötőpólya teljes felcsavarását tehát hajlított könyök mellett végezzük. Annyi pólyát tekerünk a könyökre, hogy a sebet teljesen fedje el.

Egyik legkedvesebb virágunk.

Kertünk egyik legkedvesebb virága az őszirózsa. Sajnos, újabb időben más divatos virágok mindinkább kezdik kiszorítani. Pedig az egynyári virágok között egyik legkedvesebb és legigénytelenebb virágunk. Ma már a nemesítő gyönyörű, borzas fajtáit állították elő, amelyek felveszik a versenyt a legdivatosabb virágokkal is szépség tekintetében.

Az őszirózsa magját április végéig lehet vetni lehűlt melegágyba, vagy pedig a szabadba. Az őszirózsa ugyanis csak 4—5 hétig virágzik, ezért korai virágoztatásra helyes melegágyban nevelni a palántákat, későbbi virágoztatásra pedig 2—3 rendben vetjük a szabad földbe. Lehet palántákat nevelni szobában az ablakpárkányára helyezett cserépbe, vagy ládába vetve. Ez szintén korai virágzású őszirózsákat ad.

Az őszirózsa talajban nem válogatós, de a trágyát nagyon megháldlja.

Vetése úgy történik, mint általában a palántanevelés céljából vetett növényeké, helyes dolog a kikelt növénykeket áttűzdelni. Ezt a 4—5 napos, vagy egy hetős palántákkal végezzük. Ilyen módon erős, edzett palántákat nyerünk. A fajták kiválasztásánál arra vigyázzunk, hogy vannak törpe, középstermetű és magas őszirózsa fajták. Erre nézve minden jobb magkereskedés felvilágosítást tud nyújtani.

Mi a baj?

— Látja, nagyságos asszony, a mi tehentünk adja a legjobb tejet az egész környéken!

— Akkor úgy látszik az a baj, hogy a vizük rossz!

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomdája Cluj, Str. Baron L. Pop 5. — 5259